

Artikel 50: Hur den framtida relationen mellan EU och Storbritannien ska se ut

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland tillkännagav den 29 mars 2017 att de aktiverar EU-fördragets artikel 50, som är det formella beskedet att landet avser att lämna EU.

Den 29 mars tillkännagav den brittiska regeringen att de aktiverar EU-fördragets artikel 50, som är det formella beskedet att landet avser att lämna Europeiska Unionen. Det innebär starten för Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, som är det formella namnet, och EU att under två år förhandla om ett utträdesavtal. Därtill måste de två också besluta om framtida handelsrelationer, även om detta förväntas ta avsevärt längre tid. Läs vidare om utträdesproceduren och parlamentets roll.

Artikel 50 i EU-fördraget utgör den rättsliga grunden när ett medlemsland avser att lämna unionen. Det är upp till landet i fråga att dra sig ur "i enlighet med sina egna konstitutionella bestämmelser". Efter att artikel 50 aktiverats följer två år av förhandlingar, vilket kan komma att förlängas om Europeiska rådet enhälligt beslutar om det. Målet är att nå en ny överenskommelse, men det är fullt möjligt att det inte blir någon sådan över huvud taget.

Två avtal ska förhandlas fram

EU och Storbritannien har två år på sig att förhandla fram ett avtal som anger hur den senares utträde ska gå till och samtidigt "ta hänsyn till ramarna för den framtida relationen med unionen". Ramverket för relationen mellan EU och Storbritannien efter utträdet kommer att bli ett separat avtal och villkoren för detta kan ta betydligt längre tid att förhandla fram.

Om förhandlingarna är framgångsrika måste utträdesavtalet ratificeras av Storbritannien, godkännas av Europaparlamentet och av åtminstone 20 av de kvarvarande 27 medlemsstaterna representerade i rådet.

Avtalet som reglerar villkoren för den framtida relationen mellan EU och Storbritannien måste godkännas av samtliga medlemsstater och Europaparlamentet.

Måste klargöra EU-medborgares rättigheter

Utträdesavtalet i fråga kommer bland annat fastställa vilka rättigheter som EU-medborgare bosatta i Storbritannien har respektive vilka rättigheter som briter bosatta i andra EU-länder har. Avtalet måste också klargöra vad som sker med de finansiella åtaganden som Storbritannien gjort som medlemsstat, vad som ska ske med de internationella avtal som landet ingått under sina år som EU-medlem (exempelvis Parisavtalet), var EU-organ ska bara belägna samt att gränstvister måste lösas (i synnerhet den mellan Irland och Nordirland).

Handel en nyckelfråga

Avtalet som avser den framtida relationen ska ange villkoren för samarbete på en rad frågor såsom försvar, terrorbekämpning, miljö, utbildning och så vidare.

Här står handeln i centrum. Det kommande avtalet kan inkludera eventuella tullar, regelverk för gemensamma produktstandarder och överenskommelser om hur tvister ska lösas.

Så snart Storbritannien har återoppat artikel 50 kommer Europeiska rådet, som representerar de nationella parlamenten, att utfärda riktlinjer som ligger till grund för förhandlingarna. Före kommissionären Michael Barnier kommer leda förhandlingarna för EU:s del, även om Europeiska rådet alltid klargör och uppdaterar riktlinjerna. Förhandlingarna kan börja från och med om ett par veckor.

Villkor för kommande förhandlingar

I sina presentationer inför Europaparlamentet underströk Barnier ett antal principer för handlingarna: de fyra friheterna är odelbara, ett övergångsavtal måste vara tydligt tidsbegränsat, EU-medlemskap ska alltid innebära förmåner som icke-medlemsstater inte åtnjuter, en ny relation efter utträdet måste alltid grundas på lika villkor och respekt för konkurrensreglerna. Balansen mellan rättigheter och skyldigheter som finns sedan tidigare med andra icke-medlemsstater måste tas i beaktning och ett nära samarbete i försvars- & säkerhetsfrågor är önskvärt.

Vad händer om det inte blir något avtal?

Om det inte blir något avtal eller någon överenskommelse om förlängd deadline för fortsatta förhandlingar så utträder Storbritannien automatiskt ur EU efter tvåårsperioden. Därutöver, om inget avtal nås om handelsrelationer, kommer landet att handla med EU i enlighet med WTO:s regler.

Parlamentets roll

Utträdet kan inte träda i kraft utan Europaparlamentets godkännande. Under de kommande veckorna ska ledamöterna anta en resolution som fastställer parlamentets villkor för utträdesavtalet.

Guy Verhofstadt har utsetts av parlamentet till Europaparlamentets koordinator. I sin roll kommer han kunna använda sig av experthjälp från parlamentets utskott. Ledamöterna kommer kunna påverka förhandlingarna genom antagandet av resolutioner som fastställer parlamentets synpunkt.

Mer information

[Brexit: Påverkan och konsekvenser](#)

[Europaparlamentets utskott för konstitutionella frågor: Brexit and the European Union - General Institutional and Legal Considerations \(en\)](#)

[Förhandlingar om Brexit: Etablera nya relationer mellan EU och Storbritannien](#)

Artikel 50

I LISSABONFÖRDRAGET

Den medlemsstat som beslutar att utträda ska anmäla sin avsikt till Europeiska rådet.

art. 50.2

Mot bakgrund av Europeiska rådets riktlinjer ska unionen förhandla fram och ingå ett avtal med denna stat där villkoren för dess utträde fastställs, med beaktande av dess framtida förbindelser med unionen. (...)

art. 50.2

(...) den medlem i Europeiska rådet och rådet som företräder den medlemsstat som utträder får inte delta, vare sig i de överläggningar eller i de beslut i Europeiska rådet och rådet som rör den medlemsstaten.

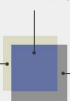
art. 50.4

Det ska ingås på unionens vägnar av rådet som ska besluta med kvalificerad majoritet efter Europaparlamentets godkännande.

* kvalificerad majoritet:

72 procent av EU-länderna röstar för (förutom landet som beslutat att utträda)

De representerar minst 65 procent av EU-medborgarna (utan att räkna med medborgare i landet som beslutat att utträda)

Fördragen ska upphöra att vara tillämpliga på den berörda staten från och med den dag då avtalet om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter anmälan (...) om inte Europeiska rådet i samförstånd med den berörda medlemsstaten med enhällighet beslutar att förlänga denna tidsfrist.

art. 50.3

Källa: EUR-Lex, EPRS

europarl.europa.eu

Artikel 50, så fungerar det.